

Accountantsverslag 2023

ISD Kompas

Managementsamenvatting

Reikwijdte & controleaanpak

Verslaggevingsaspecten & controlebevindingen

Interne beheersing

Corporate governance, naleving & onafhankelijkheid

Algemeen Bestuur van de
Gemeenschappelijke regeling ISD Kompas
T.a.v. mevrouw C. Baburek
Deweeverplein 1
6361 AA NUTH

's-Hertogenbosch, 22 maart 2024
Referentie: A00431/ACV2023/EK/eve

Accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2023

Geachte bestuur, geachte mevrouw Baburek,

Met genoegen presenteren wij u ons accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2023 van ISD Kompas. Onze controle is uitgevoerd conform onze /opdrachtbevestiging van 28 september 2023 met kenmerk A00431/EK/KB/eve. Dit verslag gaat in op de belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening van ISD Kompas.

Per de datum van dit rapport hebben wij onze controlewerkzaamheden vrijwel volledig afgerond. Op basis van de tot op heden verrichte werkzaamheden zijn wij voornemens om een goedkeurende controleverklaring te verstrekken ten aanzien van de getrouwheid van de jaarrekening inclusief rechtmatigheidsverantwoording en een rechtmatigheidsoordeel bij de SiSa-bijlage. Vanwege de recente ontwikkelingen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording zijn de modelteksten voor de controleverklaring nog niet voorhanden, waardoor wij tot op heden nog geen controleverklaring kunnen verstrekken.

Wij danken u voor het vertrouwen dat u het afgelopen jaar in ons als uw externe accountant heeft gesteld. Wij willen graag van deze gelegenheid gebruik maken om u en uw medewerkers te bedanken voor de medewerking die we ervaren hebben tijdens onze werkzaamheden. Wij zijn van mening dat we vanwege de goede samenwerking met elkaar tot een gedegen controle zijn gekomen.

Mocht u nog vragen hebben, aarzel dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,
Q-Concepts Accountancy B.V.

Ondertekenaar1

drs. E.E.T.M. (Erik) Kalnenek RA

Managementsamenvatting (1/2)

Managementsamenvatting

Reikwijdte & controleaanpak

Verslaggevingsaspecten & controlebevindingen

Interne beheersing

Corporate governance, naleving & onafhankelijkheid

Wij zijn voornemens om een goedkeurende verklaring te verstrekken ten aanzien van de getrouwheid van de jaarrekening

Tijdens onze controle hebben wij geen ongecorrigeerde getrouwheidsfouten of -onzekerheden geconstateerd die binnen de controletolerantie voor fouten ad € 179.000 en onzekerheden ad € 537.000 vallen.

De controletolerantie is, conform het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), berekend op basis van 1% (voor fouten) c.q. 3% (voor onzekerheden) van de totale lasten inclusief dotatie aan de reserves conform de jaarrekening 2023. Deze toleranties zijn eveneens 'bekrachtigd' in het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening van ISD Kompas dat op 12 december 2023 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld.

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is juist en volledig

Vanaf 2023 dienen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het dagelijks bestuur aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Hierbij legt het dagelijks bestuur verantwoording af over de rechtmatigheidscriteria voorwaarden criterium, misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium) en het begrotingscriterium. Dit houdt in dat deze in overeenstemming dienen te zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en de verordeningen van ISD Kompas en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving (normenkader). De accountant toetst of de rechtmatigheidsverantwoording juist en volledig is en neemt zijn bevindingen mee in het getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat:

- ISD Kompas tijdig is begonnen met het implementeren van de rechtmatigheidsverantwoording.
- De bewoording van de rechtmatigheidsverantwoording aansluit op het model volgens de Kadernota rechtmatigheid 2023;
- Er behoeven geen onrechtmatigheden opgenomen te worden in de rechtmatigheidsverantwoording;
- Het 'rechtmatigheidsdossier' van ISD Kompas als deugdelijke onderbouwing dient bij de rechtmatigheidsverantwoording 2023. Hiervoor spreken wij onze complimenten uit;
- Rekening houdende met bovenstaande dat de rechtmatigheidsverantwoording getrouw is weergegeven.

Gecorrigeerde en ongecorrigeerde controleverschillen

Tijdens onze controle hebben wij tevens geen ongecorrigeerde controleverschillen geconstateerd boven onze rapporteringsdrempel van € 17.500.

Managementsamenvatting

Reikwijdte & controleaanpak

Verslaggevingsaspecten & controlebevindingen

Interne beheersing

Corporate governance, naleving & onafhankelijkheid

Managementsamenvatting (2/2)

Kerncijfers

Als gevolg van bovenstaande zijn wij voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken ten aanzien van de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekening met de volgende kerncijfers:

x €1.000	2023	2022
Balanstotaal	4.742	1.908
Eigen vermogen	200	200
Resultaat	0	0
Totale lasten	17.916	17.014

De basis van uw administratieve organisatie en interne beheersing is op orde

De interne beheersomgeving van ISD Kompas is op orde. Wij zijn van mening dat het huidige niveau van uw interne beheersing gedegen is ingericht en hiermee een getrouwe jaarrekening (inclusief rechtmatigheidsverantwoording) bewerkstelligt. U heeft voldoende interne beheersingsmaatregelen in de processen (in de lijn) ingericht om een betrouwbare gegevensverwerking te waarborgen. Wij hebben tijdens onze controle geen significante tekortkomingen geconstateerd.

De interne beheersomgeving vormt de basis voor efficiënte processen en een effectieve werking daarvan. Beheersingsmaatregelen kunnen minder of meer geformaliseerd zijn, maar uiteindelijk bepaalt gedrag mede of deze beheersingsmaatregelen effectief zijn. Een gedegen interne beheersing biedt voldoende handvatten tijdens onze controle. Wij hebben bij de jaarrekeningcontrole 2023 een mix van proces- en gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Gedurende onze interim-controle 2023 hebben wij tevens aandacht besteed aan de aanbevelingen uit het accountantsverslag 2022 en op de wijze waarop u deze aanbevelingen opvolging hebt gegeven. De opvolging hebben wij als bijlage in dit verslag gerapporteerd.

Managementsamenvatting

Reikwijdte & controleaanpak

Verslaggevingsaspecten & controlebevindingen

Interne beheersing

Corporate governance, naleving & onafhankelijkheid

Controleaanpak

Jaarrekeningcontrole

Het doel van onze jaarrekeningcontrole is het vormen van een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening (inclusief rechtmatigheidsverantwoording) als geheel. Het inzicht verkrijgen in de effectiviteit van de interne beheersing van ISD Kompas is onderdeel van onze jaarrekeningcontrole en richt zich derhalve op de interne beheersingsmaatregelen die wij relevant achten voor onze jaarrekeningcontrole. Dit doen we om potentiële risico's te identificeren die invloed kunnen hebben op het risico dat het management materiële fouten in de financiële verantwoording niet ontdekt.

De interim-controle heeft zich niet verder uitgestrekt dan noodzakelijk is om tot een oordeel te komen over de jaarrekening 2023. Het onderzoek is dus niet primair gericht op het signaleren van alle aandachtspunten in de administratieve organisatie en interne beheersing. Hieronder vallen ook die procedures die zijn gericht op de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde informatiesystemen. Verder is onze jaarrekeningcontrole niet specifiek gericht op het ontdekken van mogelijke onregelmatigheden, waaronder fraudes.

Materialiteit (controletolerantie)

Onze controle van de jaarrekening heeft, onder andere, tot doel om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Wij passen het concept van materialiteit toe bij het plannen en uitvoeren van onze controle, bij het evalueren van het effect van vastgestelde afwijkingen op onze controle en op de jaarrekening en het effect van eventuele niet gecorrigeerde afwijkingen op de jaarrekening, en bij het vormen van ons oordeel zoals uitgedrukt in onze controleverklaring.

Informatie is materieel indien het weglaten of onjuist weergeven daarvan een invloed zou kunnen hebben op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. Vanaf boekjaar 2023 maakt ook de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur onderdeel uit van de jaarrekening. Ook hierop is dus onze materialiteit van toepassing. De controletolerantie is, conform het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), berekend op basis van 1% (voor fouten) c.q. 3% (voor onzekerheden) van de totale lasten inclusief dotatie aan de reserves conform de jaarrekening 2023 (€ 179.000, respectievelijk € 537.000). De rapporteringstolerantie is bepaald op € 17.500. Deze toleranties zijn eveneens 'bekrachtigd' in het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening van ISD Kompas dat op 12 december 2023 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

Verantwoordingsgrens (rechtmatigheidsverantwoording)

Ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording geldt ook een 'materialiteit', de verantwoordingsgrens. Deze heeft het algemeen bestuur middels het vaststellen van de Financiële verordening bepaald op 3% van de totale lasten inclusief dotaties aan de reserves. De rapporteringsgrens bedraagt € 50.000.

Verslaggevingsaspecten en controlebevindingen (1/4)

Managementsamenvatting

Reikwijdte & controleaanpak

Verslaggevingsaspecten & controlebevindingen

Interne beheersing

Corporate governance, naleving & onafhankelijkheid

De jaarrekening voldoet aan het BBV

De jaarrekening is opgesteld door ISD Kompas in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Hiertoe heeft u bij het opstellen van de jaarrekening enkele aanpassingen doorgevoerd in de jaarrekening, die de informatiewaarde en leesbaarheid van de jaarrekening ten goede zijn gekomen.

Als onderdeel van onze controle en met betrekking tot de jaarrekening hebben wij:

- de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving beoordeeld; en
- de juistheid en de volledigheid van de toelichtingen beoordeeld.

Wij zijn van mening dat de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die u heeft gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening 2023 aanvaardbaar zijn.

Het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader wordt nageleefd; u voldoet aan het voorwaarden-, begrotings- en M&O-criterium

Vanaf 2023 dienen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het dagelijks bestuur aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Hierbij legt het dagelijks bestuur verantwoording af over de rechtmatigheidscriteria voorwaarden criterium, misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium) en het begrotingscriterium. Dit houdt in dat deze in overeenstemming dienen te zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en de verordeningen van ISD Kompas en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving (normenkader). De accountant toetst of de rechtmatigheidsverantwoording juist en volledig is en neemt zijn bevindingen mee in het getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat:

- ISD Kompas tijdig is begonnen met het implementeren van de rechtmatigheidsverantwoording.
- De bewoording van de rechtmatigheidsverantwoording aansluit op het model volgens de Kadernota rechtmatigheid 2023;
- Er behoeven geen onrechtmatigheden opgenomen te worden in de rechtmatigheidsverantwoording;
- Het 'rechtmatigheidsdossier' van ISD Kompas als deugdelijke onderbouwing dient bij de rechtmatigheidsverantwoording 2023. Hiervoor spreken wij onze complimenten uit;
- Rekening houdende met bovenstaande dat de rechtmatigheidsverantwoording getrouw is weergegeven.

Managementsamenvatting

Reikwijdte & controleaanpak

Verslaggevingsaspecten & controlebevindingen

Interne beheersing

Corporate governance, naleving & onafhankelijkheid

Verslaggevingsaspecten en controlebevindingen (2/4)

U heeft voldaan aan de nieuwe notities van de Commissie BBV

De Commissie BBV publiceert geregeld notities die relevant zijn voor ISD Kompas. ISD Kompas heeft bij de publicatie van nieuwe notities en regelingen altijd tijdig geanticipeerd op wijzigingen die deze notities met zich meebrengen. Wij concluderen dat de jaarrekening het verplichte overzicht baten en lasten per taakveld bevat. De begroting en de jaarrekening van ISD Kompas dienen een bijlage te bevatten met daarin de baten en lasten per taakveld. Voor ISD Kompas betreft dit de onderdelen “0. Bestuur en ondersteuning” en “6. Sociaal domein”. Wij hebben vastgesteld dat de bijlage taakvelden aan de daarvoor geldende voorschriften voldoet en dat deze aansluit op het overzicht baten en lasten in de jaarrekening.

In 2023 zijn geen nieuwe notities door de Commissie BBV uitgebracht met een impact op ISD Kompas.

Financiële kengetallen zijn toereikend toegelicht

We hebben vastgesteld dat de financiële kerngegevens juist zijn toegelicht in de jaarrekening, overeenkomstig de Regeling Kengetallen, zoals vastgesteld door het Ministerie van BZK.

De door ISD Kompas gemaakte schattingen in de jaarrekening zijn aanvaardbaar

Bij het opstellen van de jaarrekening dient het dagelijks bestuur belangrijke schattingen aangaande de verslaggeving toe te passen en toe te lichten. We hebben de schattingen die het dagelijks bestuur heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2023 beoordeeld en hebben geconcludeerd dat deze zijn gebaseerd op consistente toepassing van uitgangspunten en aannames.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen met de bijbehorende motivering, waarbij de aanvaardbare bandbreedte, gebaseerd op materialiteitsoverwegingen er als volgt uit ziet:

Belangrijkste schattingen	Oordeel	Toelichting en argumentatie
Voorziening dubieuze debiteuren	Evenwichtig	Geen sprake van voorziening dubieuze debiteuren in de jaarrekening 2022. Alle vorderingen lopen in volgend boekjaar regulier af.
Reservering nog te betalen kosten	Evenwichtig	Reserveringen zijn voldoende onderbouwd. Geen sprake van bijzonderheden.

Managementsamenvatting

Reikwijdte & controleaanpak

Verslaggevingsaspecten & controlebevindingen

Interne beheersing

Corporate governance, naleving & onafhankelijkheid

Verslaggevingsaspecten en controlebevindingen (3/4)

SiSa-bijlage voldoet aan de daartoe gestelde wet- en regelgeving

Conform artikel 5, lid 4, van het Bado dient de accountant in zijn verslag te rapporteren over eventuele fouten en onzekerheden met betrekking tot de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Wij hebben de SiSa-bijlage 2023 gecontroleerd, overeenkomstig de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023.

Wij hebben tijdens deze controle geen fouten en/of onzekerheden in de SiSa-bijlage 2023 geconstateerd. ISD Kompas is zelf verantwoordelijk voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren zoals opgenomen in de SiSa-bijlage. Indien een '0' is ingevuld, zijn wij nagegaan of deze terecht is ingevuld. De (verplichte) tabel met fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen is hieronder. Tijdens de controle hebben wij geen financiële fouten of onzekerheden geconstateerd.

Regeling	Fout of onzekerheid	Omvang fout/onzekerheid
G2B Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_deel openbaar lichaam 2023	Niet van toepassing	€ 0
G3B Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_deel openbaar lichaam 2023	Niet van toepassing	€ 0
G10B Wet inburgering 2021_deel openbaar lichaam	Niet van toepassing	€ 0
G12B Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_deel openbaar lichaam	Niet van toepassing	€ 0
G13B Onderwijsroute_deel openbaar lichaam 2023	Niet van toepassing	€ 0

Aanbestedingen

In het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur d.d. 12 december 2023 is het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid ISD Kompas uitgesloten van het normenkader. U heeft als onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording (voorwaardencriterium) middels een spend analyse zichtbaar aangetoond dat ISD Kompas heeft voldaan aan de Europese aanbestedingsregels. Uw controle hebben wij integraal gereproduceerd. Wij hebben vastgesteld dat wij dezelfde conclusies vormen als uw eigen organisatie. Wij hebben geconstateerd dat er géén onrechtmatigheden hebben voorgedaan en daarmee dus heeft voldaan aan de Europese aanbestedingsrichtlijnen.

Verslaggevingsaspecten en controlebevindingen (4/4)

Geen bevindingen ten aanzien van de WNT-verantwoording 2023

Het Controleprotocol WNT 2023 is ten opzichte van het Controleprotocol WNT 2022 wederom minimaal gewijzigd.

De belangrijkste wijzigingen betreffen:

- Het bedrag waarbij voor topfunctionarissen kan worden volstaan met een verkorte WNT-verantwoording is gewijzigd van een totale bezoldiging van € 1.800 of minder naar een totale bezoldiging van € 1.900 of minder.
- Het algemeen bezoldigingsmaximum is in 2023 gestegen naar € 223.000. Dit was € 216.000 in 2022.

Bovengenoemde wijzigingen hebben een beperkte impact op ISD Kompas gehad.

Wij concluderen dat de WNT-verantwoording 2023 van ISD Kompas, zoals deze is opgenomen in de jaarrekening 2023, voldoet aan de eraan te stellen eisen.

Managementsamenvatting

Reikwijdte & controleaanpak

Verslaggevingsaspecten & controlebevindingen

Interne beheersing

Corporate governance, naleving & onafhankelijkheid

Interne beheersing (1/4)

Onze belangrijkste bevindingen inzake de interne beheersing

Het doel van onze jaarrekeningcontrole is het vormen van een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening als geheel. Vanuit de jaarrekeningcontrole beoordelen wij de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing voor zover relevant voor onze oordeelsvorming en geven wij geen zelfstandig oordeel over de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing. De controle van de jaarrekening omvat het uitvoeren van controlewerkzaamheden, waaronder risicoanalyses, cijferanalyses, beoordeling van de administratieve procedures en het daarmee samenhangende systeem van interne beheersings-maatregelen en gegevensgerichte controlewerkzaamheden. De samenstelling en omvang van die werkzaamheden zijn noodzakelijk voor het verkrijgen van voldoende controle-informatie ter onderbouwing van ons oordeel.

Dit rapport is gebaseerd op onze interim- en eindejaarswerkzaamheden met betrekking tot de jaarrekening inzake het boekjaar dat eindigt op 31 december 2023. Dit onderzoek heeft zich niet verder uitgestrekt dan noodzakelijk is om tot een oordeel te komen over de jaarrekening 2023. Het onderzoek is dus niet primair gericht op het signaleren van alle aandachtspunten in de administratieve organisatie en interne beheersing. Hieronder vallen ook die procedures die zijn gericht op de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde informatiesystemen. Verder is onze jaarrekeningcontrole niet specifiek gericht op het ontdekken van mogelijke onregelmatigheden, waaronder fraudes.

Opvolging bevindingen voorgaande jaren

In ons accountantsverslag over 2022 hebben wij enkele beperkte bevindingen en aanbevelingen aan u gerapporteerd, die allen IT-gerelateerd waren. Van de 4 processen/onderwerpen waarbij vorig jaar bevindingen zijn geconstateerd, heeft u per heden van alle processen/onderwerpen de aanbevelingen opgevolgd. Daarnaast bent u met de overige aanbevelingen gestart met de opvolging ervan. Wij verwijzen naar de volgende voor de gedetailleerde status van de openstaande bevindingen en aanbevelingen.

Wij hebben de status in kaart gebracht met behulp van het beoordelen van de verrichte verbijzonderde interne controlewerkzaamheden, de bespreking met de ambtelijke organisatie en de door ons uitgevoerde overige controlewerkzaamheden tijdens de interim-controle 2023.

De geautomatiseerde omgeving is op orde

Vanuit wet- en regelgeving is het vereist dat wij een reflectie geven op de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Wij hebben in dit kader geen verdere bevindingen / aanbevelingen geconstateerd buiten de bevindingen uit voorgaand jaar, die we aan u dienen te melden.

Managementsamenvatting

Reikwijdte & controleaanpak

Verslaggevingsaspecten & controlebevindingen

Interne beheersing

Corporate governance, naleving & onafhankelijkheid

Managementsamenvatting

Reikwijdte & controleaanpak

Verslaggevingsaspecten & controlebevindingen

Interne beheersing

Corporate governance, naleving & onafhankelijkheid

Interne beheersing (2/4)

Opvolging bevindingen uit voorgaande jaren

IT-beleid (bevinding 2022)

Een strategisch (meerjaren) IT beleid ontbreekt, waarin een toekomstbestendige strategie is uitgewerkt hoe IT de doelstellingen van ISD Kompas ondersteunt. Het ontbreken van een IT beleid kan ertoe leiden dat IT en bedrijfsdoelstellingen niet in lijn met elkaar zijn en derhalve leiden tot onjuiste beslissingen of investeringen. Door het beleid (denk bijvoorbeeld aan uitgangspunten ten aanzien van de architectuur, interne beheersing en innovatie) en daarmee de plannen en de investeringen voor de komende drie tot vijf jaar op papier te zetten, kan er op gestructureerde wijze worden toegewerkt naar een toekomstvaste IT-omgeving. Voorbijkomende trends, vraagstukken en ontwikkelingen kunnen langs het vastgestelde beleid worden gelegd ter verdere besluitvorming.

Opvolging naar aanleiding van jaarrekeningcontrole 2023

De verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen van een IT beleid ligt volledig bij Parkstad IT. Voor wat betreft de basisapplicaties (Suite, Archive IT) houdt ISD Kompas de markt uiteraard nauwgezet in de gaten. Op dit moment is er voor de Suites geen goed alternatief in de markt beschikbaar. Met betrekking tot Archive IT heeft ISD Kompas vrij recent besloten dit voorlopig als archiefsysteem te gebruiken en met ingang van 2024 ook in te richten ten behoeve van bedrijfsvoering en HRM. ISD Kompas zal kritisch blijven volgen of er in de markt ontwikkelingen zijn waarbij Kompas over zou kunnen stappen op een document volgsysteem c.q. zaakstelsel.

Informatiebeveiligingsbeleid (bevinding 2022)

Een informatiebeveiligingsbeleid en bijbehorende security baselines, waarin de minimale beveiligingseisen ten aanzien van de informatiesystemen zijn beschreven, is niet opgesteld. Het ontbreken van een informatiebeveiligingsbeleid en het niet optimaal instellen van de aanwezige beveiligingsparameters vergroot het risico op ongeautoriseerde toegang tot betreffende applicaties. Dit heeft mogelijk negatieve gevolgen voor de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van het systeem en de gegevens die hierbinnen zijn opgeslagen.

Wij adviseren om vanuit een regiefunctie een beleidsstuk op het gebied van informatiebeveiliging op te stellen. De beveiligingsparameters dienen conform dit beleid ingesteld te worden en de naleving van het beleid dient periodiek gecontroleerd te worden. Een informatiebeveiligingsbeleid heeft als doel het waarborgen van de continuïteit van de bedrijfsvoering en het minimaliseren van de schade door het voorkomen van beveiligingsincidenten en het minimaliseren van eventuele gevolgen.

Opvolging naar aanleiding van jaarrekeningcontrole 2023:

ISD Kompas beschikt over een door het dagelijks bestuur vastgesteld informatiebeveiligingsbeleid.

Managementsamenvatting

Reikwijdte & controleaanpak

Verslaggevingsaspecten & controlebevindingen

Interne beheersing

Corporate governance, naleving & onafhankelijkheid

Interne beheersing (3/4)

Logische toegangsbeveiliging (bevinding 2022)

Wij hebben geconstateerd dat de logische toegangsbeveiliging op meerdere aspecten voor verbetering vatbaar is ten aanzien van de applicaties Exact en GWS4all:

- - 5 gebruikers in Exact beschikken over super user rechten;
- - Er vindt geen periodieke review plaats (bijvoorbeeld jaarlijks) op de juistheid van gebruikersaccounts en uitgegeven rechten;
- - Er worden onvoldoende (complexiteits)eisen gesteld aan wachtwoorden.

Het niet tijdig verwijderen van gebruikers uit dienst (met uitgebreide rechten) en het ontbreken van periodieke reviews van gebruikers en gebruikersrechten verhoogt het risico dat de toekenning van rechten niet op beheerste wijze plaatsvindt of heeft plaatsgevonden, wat een verhoogd risico met betrekking tot ongeautoriseerde transacties of doorbroken functiescheidingen met zich meebrengt. Door onvoldoende complexiteitswachtwoordeisen voor de group policy is daarnaast het risico aanwezig dat mogelijk ongeautoriseerde personen toegang kunnen verkrijgen tot de werk omgeving.

Wij adviseren om binnen de gewenste pragmatische kaders van IT-beheersing enkele verbeteringen aan te brengen zodat de logische toegangsbeveiliging op een hoger niveau komt. Van primair belang is het hierbij om hogere eisen te stellen aan de wachtwoorden in de applicaties in lijn met het op te stellen informatiebeveiligingsbeleid. Daarnaast raden wij aan om het autorisatieproces aan te scherpen door aan de voorkant (preventief) een uitdienst procedure in te richten die de tijdigheid van het verwijderen van betreffende gebruikers waarborgt en aan de achterkant (detectief) periodiek de juistheid van gebruikersaccounts en rechten te beoordelen.

Voor het verkrijgen van rechten in de systemen van Kompas gelden uitvoerige procedures. Toegang kan pas verleend worden na autorisatie door de controller of de directeur. De toegang wordt uiteindelijk verleend door een externe partij.

Opvolging naar aanleiding van jaarrekeningcontrole 2023:

Het autorisatieproces is zo ingericht dat na een uitdiensttreding, conform het personeelshandboek, de betreffende medewerker geen toegang meer heeft tot de systemen. Ten aanzien van de wachtwoorden voldoet ISD Kompas voor alle applicaties aan de vereisten zoals gesteld door de leverancier.

Managementsamenvatting

Reikwijdte & controleaanpak

Verslaggevingsaspecten & controlebevindingen

Interne beheersing

Corporate governance, naleving & onafhankelijkheid

Interne beheersing (4/4)

Afhankelijkheid externe leveranciers (bevinding 2022)

ISD Kompas is voor haar IT-ondersteuning grotendeels afhankelijk van IT-serviceorganisaties. Door het ontbreken van een monitorende functie ten aanzien van de Service Level Agreements op elementen als beheer en calamiteiten kan onduidelijkheid ontstaan over de voorwaarden voor onderlinge dienstverlening met als gevolg onvoldoende kwalitatieve dienstverlening.

Wij adviseren u die afspraken te formaliseren. Belangrijke aspecten zijn de tijdigheid en kwaliteit van diensten, de hiermee samenhangende kosten en de wijze waarop hierover wordt gerapporteerd. Om vervolgens voldoende grip te hebben op de dienstverlening door de IT-serviceorganisatie, adviseren wij om kritisch te beoordelen of over alle gewenste service levels wordt gerapporteerd en hierover het gesprek aan te gaan met de verantwoordelijke leveranciers.

Het strekt daarbij ter aanbeveling om eerst een risicoanalyse uit te voeren, zodat afhankelijkheden duidelijk in kaart zijn gebracht. Daarnaast raden wij aan om de mogelijkheid tot het verkrijgen van een assurance-rapport te bespreken met de IT-serviceorganisatie.

Opvolging naar aanleiding van jaarrekeningcontrole 2023:

Voor wat betreft de IT dienstverlener heeft dit de komende periode de aandacht van ISD Kompas. Dit onderwerp zal onder andere door de Ciso worden opgepakt. Met betrekking tot Centric en Archive IT worden TPM's verstrekt.

Managementsamenvatting

Reikwijdte & controleaanpak

Verslaggevingsaspecten & controlebevindingen

Interne beheersing

Corporate governance, naleving & onafhankelijkheid

Corporate governance, naleving & onafhankelijkheid

Fraude en naleving wet- en regelgeving

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en opsporen van fraude en onregelmatigheden berust bij het dagelijks bestuur van ISD Kompas. In haar toezichhoudende rol is het algemeen bestuur er verantwoordelijk voor dat het dagelijks bestuur adequate procedures volgt en dat passende maatregelen worden genomen als dat nodig is. Als uw accountant hebben wij de verantwoordelijkheid om frauderisico's te identificeren, voor zover deze risico's tot een materiële fout in de jaarrekening kunnen leiden. Wij hebben het risico op doorbreking van de administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) door de leiding van de huishouding als significant risico voor de controle aangemerkt.

Gedurende onze controle met betrekking tot boekjaar 2023 hebben wij geen concrete aanwijzingen van materiële fraude geconstateerd. Daarnaast heeft u aan ons geen melding gemaakt van door u geconstateerde fraudegevallen.

Qconcepts heeft onafhankelijkheid tijdens controle gewaarborgd

Conform onze beroeps- en gedragsregels dient een accountant bij de uitvoering van zijn werkzaamheden onafhankelijk te zijn van zijn cliënt. Deze regels hebben zowel betrekking op de soort dienstverlening als de persoon die de dienstverlening uitvoert. De regels zijn daarnaast afhankelijk van de omvang en de soort klant. Qconcepts heeft deze regels ook geïncorporeerd in haar beleid en bedrijfsvoering.

Wij hebben gedurende het jaar geen onafhankelijkheidsissues geconstateerd en bevestigen dat we deze onafhankelijkheids-vereisten hebben nageleefd.

Realisatie uren

De maatregelen 'In het Publiek Belang', die onze beroepsgroep samen met enkele accountantsorganisaties heeft opgesteld teneinde een kwaliteitsimpuls aan het beroep te geven, beveelt aan om transparant met onze controleklanten te communiceren over de gerealiseerde uren in relatie met de verwachte uren. Hieronder vindt u een overzicht van de gerealiseerde uren ten opzichte van de begroting:

Medewerker	Begroot	Realisatie
Partner	68	88
Senior professional	78	38
TOTAAL	146	126

Qconcept

Reitscheweg 45
5232 BX 's-Hertogenbosch

t +31 (0)73 - 61 32 510

e info@qconcepts.nl

i qconcepts.nl

